ДВА ЛИСТИ ПАНЕЙКА.

Подаємо тут дослівно за віденською "Боротьбою" зміст двох листів Панейка з Парижа до Петрушевича в Камянці і до Сінчалевича у Відни. "Боротьба" пише, що оба сі листи так закрутили голову Петрушевичови, що він показував їх цілому сьвітови, відчитував усім евангеліє і вкінці віддав армію Денікінови а сам утік.

Лист Панейка до Петрушевича.

Париж, дня 17 жовтня 1919.

Дякую Вам за телеґраму. Ситуація не добра. Так що до Галичини як і Соборної України. 1. Що до Галичини: 1. Поляки, котрі виросли на велику військову силу абсолютно зі своєї сторони противлять ся провізорії і статутови. А що союзники з одної сторони їх потребують, а з другої вже ізза самого сорому не хотять компромітувати ся очевидним нездійсненем нашого права самоозначеня — то усунули попросту Галицьку справу зовсім з порядку, лишаючи її в завішеню. Очевидно, що користь з того Полякам; котрі є "беззі посідентес". 2. Що до Соборної України: видача війни Денікінови, викликала тут в союзних кругах, особливо (а це найнебезпечнійше) в англійських кругах просто обурене. Анґлійці, котрі тепер взялись добре по свойому до політики в Росії, побачивши, що з нами нема з ким говорити, увійшли в тісну ковенцію з Денікіном і дали йому вільну руку також в справі України. Передвчера я сконстатував те в цілогодинній конференції з компетентним референтом анґлійської делеґації. Заявив він мені, що Анґлія нині абсолютно не може впливати на Денікіна, не то в напрямі федерації, а навіть в напрямі автономії (про самостійність і не говорять). Були часи, коли Англія домагала ся від Українців проекту федерації, яку була би накинула тоді слабому ще Денікінови. Петлюра був би дістав зброю і поміч — тепер те виключене — хиба, що Денікін в переговорах з Петлюрою сам на се згодить ся. З ґазет, які привезено сьвіжо з Камінця виходить, що там живуть з рожевім оптимізмі що до міжнародного становища. Поляки грають подвійну гру: підюджують Петлюру на Денікіна а Денікінови пропонують союз проти українського сепаратизму. А наші — як діти йдуть на тім польськім шнурочку. Бою ся, що ліквідація прийде скорше ніж хто і думає. Стискаю Вашу руку

Панейко в. р.

Лист до Сінгалевича.

Париж, 20 жовтня 1919.

Одержав нині дві телеґрами від Вас. Дуже дякую. В справі ліквідації пішлю ноту і буду особисто інтервенювати, одначе маю дуже мало надії на успіх. Наслідком засліпленої політики Камінця Подільського делікатно вона називаєть ся польсько-румунською орієнтацією) — становище Українства перед Антантою стаєть ся що раз гіршим. А добрим воно ніколи не було. Божевільний помисл, аби Румунією і Польщею шахувати політику Анґлії в російській справі, дає вже свої овочі. В останній картці писав я Вам висліди своєї конференції у Анґлічан в справі Соборної України. Нині доповняю сі вістки донесенем, що Румунія і Польща одержали довірочний зазив від Антанти (Анґлія), щоби Україну Петлюри бойкотувати на рівні з Росією большевицькою. Прошу передумати собі, що таке рішене означає. Не можу Вам, дорогий Пане После сказати, як мене серце болить, що Петрушевич не знайшов в собі рішучости доволі, щоби здержати Петлюру від авантюристичних підшептів. Тоді як я писав йому, ще був час останній, нині вже пізно, щоби бодай тепер ще замість утікати до Румунії на безвиглядну еміґрацію (до якого мусить прийти) **порозумів ся з Денікіном і зискав вплив у нього!** Одначе не маю надії, що станеть ся так. Фрази мають у нас більше значіня, а **кров не коштує нічого.**

Відси з Парижа робить ся дещо, щоби зневтралізувати в окруженю Денікіна вплив реакціоністів і націоналістів. Поїхав туди з тим наміром Маклаков, навіть Крамарж буде в тім дусі працювати. Петрушевич міг би богато помочи як би знав як стоїть справа і мав цивільну відвагу.

А так... стискаю Вашу руку, фальзус утінам ватес сім.

Панейко в. р.

ПРИ ВІДКРИТІМ НАЧІЛЬНИКУ.

Польські часописи передають справоздане делеґації Міжнародного Червоного Хреста про положене укр. полонених й інтернованих. Вони вичислюють ось які табори смерти, де караєть ся цьвіт укр. народу: Домбє, Вадовичі, Ланьцут, Пикуличі, Львів, Перемишль, Тарнів, Моддін, Демблін, Берестє, Бяла й Стшалкова. А одночасно львівський "Вперед" подає слідуючу коротку й многозначучу вістку: Дня 18 с. м. відїхала з Варшави до Камінця Українська Місія Червоного Хреста. Відбуло ся **сьвяточне пращане,** в якім взяли участь — з польського боку представники культурного сьвіта: письменник Стефан Жеромський, дел. др. Каз. Длуський, ґенерал Бабянський, адв. Алекс. Ледніцкі, Цивінські й др., а з Українців — др. В. Старосольський, Понятенко, полк. Данильчук, сотн. Луцький, Єреміїв і др.

В тім самім числі й під тою самою датою сповіщає "Вперед" про початки реорґанізації української (петлюрівської) армії **під польським омофором** на Волині. Основою має бути вишкіл з отаманом Батюнником й Павленком на чолі. А ми звідки інде довідуємо ся, що заповідувана від довшого часу авдієнція Петлюри у Пілсудського, таки відбула ся і тут подані вістки, се вже її вислід. Петлюра виїздить на днях у Рівне і там має закладати своє правительство.

Далі. Пригадуємо щераз на **формальне й сьвяточне зречене Східної Галичини** у відомій декларації, придніпрянського соц.-дем. Лівицького й тов. Про давнійші заяви Кудриновського й Пилипчука споминаємо тільки для ґенетичного звязку сего всего, що — як бачимо — від місяців підготовлювало ся й тепер систематично переводить ся в діло.

Знов один з лідерів галицької соц.-дем. партії, — Микола Ганкевич, тепер на "гастролях" у Варшаві. У виголошенім там відчиті, він вже без обиняків розвиває орієнтацію тих українських кругів, які репрезентує. Польща має стати носителькою й реалізаторкою ідеї справедливого (!) національного (!) визволеня (!) на Сході. Супроти Польщі й її цивілізаторської місії, московські большевики зі своїм соціялізмом — се азійські ретрогради. За ними Микола Ганкевич не піде.

Другий визначний представник галицьких соц.-дем. посол Новаковський, пледує за анексією Галичини, Холмщини, Волині, Поділя, Буковини й Закарпатя Польщею — з тим, що отся область має бути наділена широкою автономією й стати атракційним центром для прочих українських земель.

Становище ще одного партійного діяча в Галичині, мабуть одинокого в сьвіті добродія, бо довгомісячного міністра закордонних справ... за кордоном, Володимира Темницького, також знане. Зі своєю орієнтацією на Польщу він ніколи не скривав ся.

Знаємо рівнож, що окружне путешествіє премієра Мартоса через Відень і Берлін має за кінчити ся Варшавою. Мартос десигнований на нове визначне місце в кабінеті Петлюри.

А в Парижі про польсько-румунську орієнтацію вже не шепочуть на вухо, як до недавна, вже говорять про неї не менше ясно й недвозначно, чим н. пр. пан Микола Ганкевич. — "Укр. Прапор."

З ЖИТЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ В АМЕРИЦІ.

(Лист зі Злучених Держав).

Лови на "червоних".

Товариші в Канаді вже знають про масові арештованя та насильства зі сторони американських властий над радикальними орґанізаціями. Хоч фактично закон про таке насильство над "лївими орґанізаціями" ще не був проведений в висшій законодавчій палаті — конґресі, то місцеві реакціонери — льокальні законодавці постарались в практиці давно вже виконати такий реакційний закон. Отсе для нас важне і то дуже.

Се показує, що всі місцеві леґіслятури є нічим иншим як махінаціями місцевих реакціонерів, заможних власників. Се показує, що загальну конституцію як хто хоче так на свій лад натягає. Один журналіст комічно висловив ся про Америку: "В Америці", — писав він, — фактично нема ні закону, ані офіціяльної поліції. Там кождий властитель великої власности є законодавцем, а кождий дрібний властитель-горожанин поліцманом".

І справді. Доки в сенаті перейшов протистрайковий закон, то фактично такі протистрайкові закони істнують на ділі вже десятки літ в Америці. Головний директор сталевого тросту Ґери уживав того закону в боротьбі зі страйкерами. Нафтовий трост Рокефелера уживав його ще в 1914 р. в боротьбі зі страйкуючими робітниками в Колорадо і т. д.

Так стало ся і з сучасними масовими арештованями "червоних". Хоч офіціяльно ще ні Комуністична Партія, ні Комуністична Робітнича Партія не є оголошені "протизаконними", то місцеві реакціонери постарались вже з ними справитись. Розуміеть ся, що знищити вони їх не знищать; робітничий рух так трудно знищити, як трудно вичерпати шапкою воду з Гудсон-ривера, але лови на "червоних" все таки шаліють.

Зі всіх федерацій здаєть ся найгірше потерпіла російська федерація. Реакціонери перші напали на ту ненависну їм федерацію. Вони бачили все "червоне зло" в тій небезпечній федерації. Найважнійше те, що центр зістав розбитий. Всі найактивнійші робітники опинились в тюрмі. Секретарі, редактори і прочі важні робітники вже "в руках". В приміщеню орґану сидять тепер "редактори" з бляшаними ґузиками і пожовують "чувінґтобеко".

В нас не так ще зле. Центр остав цілий, а активні робітники чуть не всі на волі. Товаришів мало попало в руки. Відділи по провінціях порозбивані, але члени лише порозбігали ся ради страху житейського. Скоро роботу можна буде наладити і відновити знов видавництва.

Лови ще шаліють; що далі буде — побачимо.

Оріґінальний Закон.

Сенатор Ґрагам, републиканський репрезентант стейту Пенсильвенія, предложив законодавчій комісії дуже характеристичний законопроєкт і настоює, щоби він був переведений в житє. Сей законопроєкт такого змісту: "Кожда особа в Злуч. Державах, яка уживає насильства проти правительства і конституції, мусить бути повішена". Закон дуже оріґінальний, тільки біда в тім, що після такого закону належить першого повісити реакційного сенатора Ґрагама. Він каже, що хто вживає насильства проти конституції в той час, коли в нашім краю істнує рівне для всіх право голосованя і свобода преси, той заслугує на шибеницю. Але хіба не перші сенатори вживали такого протиконституційного насильства і виганяли з конґресу В. Берґера, вибраного аж двічи рівним горожанським голосованем? Хіба реакціонери в леґіслятурі нюйорського стейту не виганяли пять соціялістичних репрезентантів? От тобі і "незломане конституції" і рівне для всіх право голосованя!

Френк Герріс писав недавно в однім американськім лібералнім журналі, що як би Абрагам Лінкольн жив в теперішнім часі, то його би вашінґтонські реакціонери давно вже засадили до вязниці.

Чому ні? Раз в стейті Кентуки "американський леґіон" давно вже домагає ся шибениці для тих, хто буде отверто виступати проти правительства, або хоч його критикувати, хто буде ненавидіти модний (?) "американізм", тому теж в нагороду шибениця, раз виганяють невинних конґресменів з конґресу, соціялістичних послів із стейтової леґіслятури, раз з свободи слова і преси не лишилось навіть і спомину, — то чому сучасні реакціонери помилували би ліберального президента Лінкольна...

Вигнали і не приймають.

Радикальні орґанізації бойкотували вибори до місцевої леґіслятури. Вони казали, що такі місцеві вибори се лише пішик, бо вибрані не зможуть виконувати волю піславших їх туди, а лише вони мусять виконувати волю пануючих над ними. Тепер житє практично такий бойкот оправдало. Реакціонери сказали: коли ви не наші, коли ви не хочете слухати, що ми вам приказуємо, то забирайтесь до біса. І вигнали шістьох неслухняних.

І образились зараз всі ліберали, опуртуністи, так звані легенькі прихильники "лївої руки". Скликали великий протестаційний мітінґ в Ню-Йорку в найбільшім Медісон Сквер Ґарден і від імени 600.000 горожан ухвалили великий протест. Протест сам по собі не дуже то важний, але важне от що: На мітінґу піднеслись голоси про загальний політичний страйк, як найуспішнійше средство для здобутя відібраної свободи.

Вкінци догадались. От вам і лекція, опуртуністи, льояльісти, патріоти. От вам і наука, всі щирі прихильники нашого доброго, демократичного правительства.

Загальний політичний страйк, як необхідне средство для здобутя потоптаної реакцією свободи. Се говорили ті, котрі рік тому назад збирались лінчувати того, хто відмовляв ся купувати "либерти бондс", се говорили ті, що недавно ще викрикували: "Наш край є найсвободнійший в сьвіті". Ох, житє і сувора дійсність, як ти многому навчаєш.

Американська реакція дуже вже далеко загналась. Реакційний дух гнету витісняє патріотизм, льояльізм, опуртунізм. Він ще сильнійше розколює суспільство на дві ворожі непримиримі клясі. Він найяснійше показує, хто ким є і де чіє місце. Ся політична реакція так ясно показує, що при капіталізмі нема ніякої свободи, ні демократії. Свобода о стілько дозволена, о скільки вона не зачіпає інтересів пануючої кляси. А так як інтерси пануючої кляси протилежні інтересам працюючої кляси, то працюючій клясі не варто і мріяти про якуб то не було свободу в рамцях капіталістичної держави. Для робітників, двері зачинені в капіталістичній хаті. Капіталісти звідтам їх виганяють і двері зачиняють.

Брехні "Свободи".

"Свобода" набрехала кулу не простимих дурниць на українських робітників та їхній закритий на час партійний орґан.

Пише, що "орґан видавав ся за московські гроші для поширеня московської большевицької пропаґанди серед Українців в Злуч. Державах".

Брешеш, тисячу разів брешеш! Нічим ти не докажеш того. Ніколи ані одним словом не докажеш, що "Робітник" видавав ся за "московські гроші".

"Робітник" видавав ся за кроваві робітничі гроші, на яких слідно було робітничий піт і робітничу кров. На кождім присланім долярові-центові ми бачили робітничу кров і за кождий цент ми несли і несемо моральну відвічальність. Ми не марнували і не марнуємо народної кервавиці, як се роблять урядники "Свободи". Ми не кормили читачів дурницями, злодійськими оголошенями, як се роблять редактори брехливої ґазети.

"Робітник" видавав ся за робітничі гроші і для робітників. Робітники читали, любили і шанували свою часопись, бо вона була робітничою, вона виявляла їхню думку, описувала їхнє житє, осьвітлювала перед ними дорогу до кращої будучини. Вона звала їх до боротьби, ворушила в них людське чуте, нагадувала їм, що і вони люди. Робітники і робітниці віддавали свої послідні тяжко запрацьовані центи на пресовий фонд "Робітника". От звідки набирались средства на його видаване, от за, що видавав ся "Робітник!"

Реакціонери з "Свободи" того не розуміють. Продажні єства, стративши всяку моральну вартість, всяке людське обличе, честь, голос совісти, продавши долярові все, що є сьвятого, великого в людині, вони тепер як брехливі пси з піною в роті брешуть на робітників, з котрих вони самі жиють. Залізши по саме горло в буржуазне болото, політичні шахраї, чорноризці, чорносотенці згуртувались з кадилом в руках кругом смердячого трупа "Свободи" і гавкають на чесних робітників: "Робітник" видавав ся за московські гроші для поширеня московської пропаґанди! Ану, де докази, як що ти чесна часопись?

Повір нам стара облуднице, що ми навіть з національної сторони за короткий час богато більше зукраїнізували змосковщених Українців, ніж ти, що просмерділа десятки років. Як нам відомо, богато, богато т. зв. російських Українців читали "Робітника", вчились української мови і навертались до своєї нації. Хай стара брехлива "Свобода" похвалить ся своїм поліцманським українізованем.

Якого патріотизму можуть вчити "Свободяни", коли вони самі нічого не знають. В них патріотизм, націоналізм — доляр. Хай їм завтра японське товариство платить гроші, то вони через годину пороблять ся такимиж щирими еспанськими патріотами, як тілько що були українськими. Що їм нація, що їм муки народні, як не можна там матеріяльно покористатись. Своя власна кишеня близша і дорожша всего.

І так навіть з національної сторони ми морально більше оправдані, ніж "свободянські" фарисеї. Навіть з погляду шовіністичного "свободянські" "діячі" носять тяжкий, чорний гріх проти свого народа. Не кажемо вже про кириню та шкоду з клясового боку.

В. Шопінський.

УЖАС СЕРЕД ДИКТАТУРЦІВ.

Віденська "Боротьба" з 1 січня с. р. пише:

Один із чорних духів України є також "маловчений руський" пан др. Томашівський. Його дібрав собі до помочи Панейко і спровадив до Парижа. Коли Панейко виїхав до Відня, лишив в Парижі Томашівського, який мав апортувати коло Маклакова. Перед двома днями прислав сей пан Томашівський письмо до наших диктатурців, в якім доносить, що виїзд Панейка чи Петрушевича до Парижа уже зайвий, бо Маклаков і Сазанов заявили йому, що вони з диктатурцями далі переговорювати не думають, тому Денікінці заключили вже угоду з Поляками. Можна уявити собі легко переполох у наших Денікінців. Петрушевич зрадив Україну, вислав війська до Денікіна, а тепер Маклаков з ним навіть не хоче балакати, бо волить говорити з Поляками. Так копають усі зрадників і за проданців свойого народа.

Заперечують вістку про висилане армії.

ПАРИЖ, 22 січня. — Британське міністерство війни заперечує поголоску, немов би Анґлія висилала свою армію на Кавказ проти большевиків.

401 Selkirk Ave., Phone St. John 1772 Winnipeg, Man.

ОФІС І МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ
під управою добре знаного загалови

Д-РА КАЛІЧМАНА

котрий доповняв своє знане в славних клініках в Ню Йорку, спеціяльно на хороби венеричні, мочово-полові і скірні, а тепер повернув назад до Вінніпеґу.

З собою привіз випробовані машини до лїченя скірних хоріб, прищів і викидів по лици і тїлї, випадане волося і т. д.

Лїчене сіфілїса послїдною методою "салварсена", котра лїчить скоро і успішно. Всякі лїченя відбувають ся головно під його особистим доглядом. Лїчить всякого рода застарілі хороби, слабости жіночі і дїточі.

Пишіть по медицини і лїкарську пораду на нову адресу:

Dr. G. KALICHMAN
401 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.
Тел.: Ст. Джан 1772, Тел. рез.: Ст. Джан 242

УВАЖАЙТЕ ДОБРЕ НА НОВУ АДРЕСУ!

РОЗПРАВА ПРОТИ ВИКЛЮЧЕНИХ СОЦ. ПОСЛІВ.

ОЛБЕНІ, Н. Й., 21 січня. — "Розправа" проти пятьох суспедованих соціялістичних членів нюйорської леґіслятури перетворила ся сьогодня у свого рода інквізицію, що своєю безпощадною несправедливістю нагадує середньо-вічні часи.

В основаних законах стейту і держави зазначено виразно, що кожда людина, яку візвано до суду, повинна знати докладно, о що його або її оскажують. Підсудний має право домагати ся того. Суд не має права відмовити йому того.

Однак голова судівничої комісії, перед якою відбуваєть ся розправа проти соціялістів, відкинув домагане їх оборонців, аби предложено подрібний акт оскарженя. Він зробив се мимо того, що одно з принятих правил процедури говорить, що відмовлене подробиць оскарженя має заставити голову суду уневажнити негайно ціле обжаловане.

Противники соціялістів виступають із загальниковим оскарженем, що соціялістичні посли не мають права засідати в леґіслятурі, бо соціялістична партія стремить до заведеня совітського правительства в Злучених Державах. Дискусія над тим, чи се правда і чи се булоб достаточною причиною, аби їх можна було судити за се, забрала цілий день нинішної розправи.

ОЛБЕНІ, Н. Й., 22 січня. — На нинішних переслуханях перед судівничою комісією леґіслятури, яка має рішити, чи пятьох суспендованих послів можуть заняти втрачені місця в тім тілі, відчитано і записано до протоколу промову Авґуста Клесенса, одного з підсудних, які він виголосив минувшого падолиста, а яка містить в собі остру критику правительства і американського народу.

Прокураторія внесла велику масу доказового матеріялу, над яким вели ся острі перепалки між адвокатами обох сторін щодо того, чи якась річ надаєть ся для ужитку підчас розправи чи ні.

Переслухано сімох сьвідків і дальший хід розправи відрочено до вівтірка, хоч тому сильно противили ся соціялісти.

Буде отворена дорога межи Петроградом а Ревалем.

ЛОНДОН, 23 січня. — Нинішна депеша з Дорпату говорить, що в наслідок сподіваного мира межи Естонією і совітською Росією, зелїзнича лінія Петроград-Реваль буде правдоподібно пущена в рух в протягу кількох днів.

Представники совітської Росії в Дорпаті підчеркують той факт, що Росія є в стані заосмотрити західну Европу споживчими продуктами, если її доставлять льокомотиви і ваґони. Без того Росія майже не в стані рушити з місця свої богаті запаси масла, сира а головно хліба.

—o—

Літвінов окружений шпіонами в Копенгадзі.

ЛОНДОН, 22 січня. — Кореспондент "Геральда" доносить зі столиці Данії, що в переговорах між Джеймсом О'Ґреді, британським делеґатом, і Максимом Літвіновом, представником російського совітського правительства в Копенгадзі, прийшло до критичної стадії з причини шпіонства, яким докучають Літвінову.

Літвінова також не хочуть приймати до готелїв і він просив О'Ґредого і Чічеріна, совітського міністра заграничних справ, аби переговори перенесено до иншої держави. В телеґрамі до Чічеріна Літвінов говорить, що його слідить постійно 6 детективів, та оскаржує данське правительство, що воно не придержуєть ся запорук, які дало коли запропоновано переговори.

В НІМЕЧЧИНІ.

Державним робітникам заборонено страйкувати.

БЕРЛІН, 22 січня. — Правительство рішило видати розпорядженє, на підставі котрого всім робітникам, занятим на державних зелїзницях, забороняє ся страйкувати.

—o—

Заборонено 15 робітничих ґазет.

БЕРЛІН, 21 січня. — В додатку до поарештованя комуністів і независимих соціялістів, правительство заборонило на неограничений час 15 радикальних ґазет і журналів.

—o—

30.000 Росіянів в Америці готові до виїзду в Росію.

ВАШІНҐТОН, 22 січня. — З того часу, як стало відомо, що льокада Росії частинно знесена, до міністерства заграничних справ звернулось з просьбами поверх 30.000 осіб, щоби їм дозволено виїхати до совітської Росії.

Се тільки початок. Надіють ся, що около 150.000 людий готові в кождій хвилї повернути до Росії.

—o—

Вуглекопи в Чехословаччині страйкують.

КАРЛЬСБАД, 21 січня. — Чехословацькі вуглекопи в числї 50.000 страйкують і уряджують демонстрації проти дорожнечі. Правительство грозить проголошенем военного стану.

—o—

Повстаня в Бесарабії.

ЛОНДОН, 22 січня — Отримана тут телеґрама доносить, що в Бесарабії вибухли повстаня комуністів. Вони обіймають цілу Бесарабію.

Бунти відбувають ся також в Софії, столиці Болгарії.

—o—

Senor CARLES OSSO
СКРИПАЧ І ІНСТРУКТОР
758 PRITCHARD AVE.,
Winnipeg, Man.